

**Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej
„Obszary poradnictwa i wsparcia społecznego.
Tradycyjne i alternatywne strategie, formy, metody pomocy”
Poznań, 22 października 2014 roku**

22 października 2014 roku na Wydziale Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, pod patronatem Dziekana tegoż Wydziału prof. zw. dra hab. Zbyszko Melosika, odbyła się Ogólnopolska Konferen-

cja Naukowa, zatytułowana „Obszary poradnictwa i wsparcia społecznego. Tradycyjne i alternatywne strategie, formy, metody pomocy”, zorganizowana przez zespół Zakładu Poradnictwa Społecznego, kierowany przez prof. zw. dr hab. Magdalenę Piorunek (przewodnicząca komitetu organizacyjnego). W organizacji przedsięwzięcia uczestniczyli także: prof. UAM dr hab. Marek Budajczak, dr Grażyna Teusz, dr Joanna Kozielska, mgr Agnieszka Skowrońska-Pućka (sekretarz konferencji) oraz mgr Aneta Baranowska. Ponadto, przy jej organizacji aktywnie współpracowali członkowie Studenckiego Koła Naukowego Poradnictwa Społecznego „poMOC”.

Wyżej wymieniona konferencja stanowiła kolejną odsłonę cyklicznego wydarzenia organizowanego przez Zakład Poradnictwa Społecznego Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM. Należy bowiem wskazać, że to już trzecie tego typu przedsięwzięcie organizatorów. Wcześniej, 16 kwietnia 2010 r. zespół Zakładu Poradnictwa Społecznego WSE UAM zorganizował konferencję o ogólnopolskim zasięgu, której tematem przewodnim uczyniono *poradnictwo i wsparcie społeczne w biegu życia człowieka*. Tematyka powyższa, wzbogacona o szereg refleksji, stała się następnie hasłem przewodnim dwóch zbiorowych publikacji, redagowanych przez prof. zw. dr hab. Magdalenę Piorunek: *Pomoc – wsparcie – poradnictwo. Od teorii do praktyki* (2010) oraz *Poradnictwo. Kolejne przybliżenia* (2011).

Kolejną część poradniczego cyklu konferencyjnego stanowiła zorganizowana w 2012 roku ogólnopolska konferencja pod hasłem „DZIECKO – MŁODZIEŻ – RODZINA jako adresaci pomocy psychopedagogicznej i socjalnej”, w której udział wzięli reprezentanci ponad 30 krajowych ośrodków akademickich i instytucji pomocowych, a bezpośrednio z nią łączyła się tematyka monografii naukowej: *Rodzina. Młodzież. Dziecko. Szkice z teorii i praktyki pomocy psychopedagogicznej i socjalnej*, pod redakcją M. Piorunek, J. Kozielskiej, A. Skowrońskiej-Puźki.

Tegoroczna konferencja stanowiła odpowiedź środowiska pedagogów oraz przedstawicieli nauk społecznych na dynamicznie dokonujące się

przemiany kulturowo-gospodarcze na poziomie makrosocjalnym prowadzące do zmiany stylu życia ludzi, przyczyniające się do powstawania szeregu problemów, trudności, kryzysów biograficznych, a tym samym lawinowo narastające zapotrzebowanie na szeroko rozumiane poradnictwo i wsparcie społeczne¹.

Jak podkreśliła w mowie wstępnej Pani prof. zw. dr hab. Magdalena Piorunek, argumentując tym samym zasadność podjętej inicjatywy,

¹ M. Piorunek, Poznań 2014, maszynopis tekstu otwierający Ogólnopolską Konferencję Naukową „Obszary poradnictwa i wsparcia społecznego. Tradycyjne i alternatywne strategie, formy, metody pomocy”.

sytuacje nowe, do tej pory niespotykane, nieprzewidywalne w życiu jednostek, grup i społeczności generują potrzeby, których zaspokajanie wymaga różnych form wewnętrznego wspomagania. Zmienia się jednak nie tylko natura i charakter tych potrzeb, ale i strategie, metody, formy i środki jej świadczenia i organizowania².

Jak wskazuje dalej:

pomoc przybiera coraz subtelniej zróżnicowane formy, które współwystępują w społecznej rzeczywistości i konwenują lub wręcz zachodzą znaczeniowo na siebie w nomenklaturze naukowej. Wszak w obrębie działań pomocowych możemy mówić o profilaktyce pierwotnej (...) o terapiach psychopedagogicznych (...). Możemy także wskazać na szereg form aktywności, których celem jest optymalizowanie funkcjonowania jednostek i grup społecznych, bazujące na wykorzystaniu ich wewnętrznych i zewnętrznych zasobów oraz posiadanego potencjału rozwojowego – będą wśród nich różne odmiany coachingu, tutoringu, mentoringu. Te zróżnicowane formy działań pomocowych bazują często na odmiennych założeniach teoretycznych, adresowane są do odmiennych kategorii osób, posługują się zróżnicowanym arsenalem strategii, metod i środków działania, zarówno tradycyjnych, klasycznych niejako przypisanych interakcji wspierający – wspierany, jak i alternatywnych, nowych, do tej pory niewykorzystywanych w tego typu przedsięwzięciach³.

Zorganizowanie konferencji o ogólnopolskim zasięgu, stanowiącej płaszczyznę wymiany doświadczeń teoretyków i praktyków zajmujących się tworzeniem warunków oraz świadczeniem szeroko rozumianego poradnictwa, wsparcia i pomocy stało się podstawowym założeniem organizatorów, którzy uznali, iż problematyka ta jest:

- istotna z punktu widzenia społecznej praktyki ujawniającej stale ewoluującą, a także nowe potrzeby z zakresu pomocy i wsparcia społecznego oraz zapotrzebowania rynku pracy na specjalistów z zakresu pomagania;
- ważna w obrębie nauk humanistyczno-społecznych, w ramach których badania z zakresu poradownictwa realizowane są z uwzględnieniem różnych paradygmatów teoretycznych, w tym pozytywistycznego, interpretatywnego, emancypacyjno-krytycznego, postmodernistycznego;
- niezwykle istotna w kształceniu na etapie edukacji wyższej na kierunkach pedagogicznych⁴.

Relacjonowany projekt naukowy, którego tematyka objęła szerokie spektrum zagadnień umożliwił przeprowadzenie szerokiej debaty wśród grona specjalistów zajmujących się problematyką poradnictwa i wsparcia społecznego, a jej otwarta

² Tamże.

³ Tamże.

⁴ Tamże.

formuła umożliwiła inspirujące do dalszych badawczych poszukiwań dyskusje, wymianę refleksji i poglądów zarówno teoretykom, jak i praktykom.

Konferencja została podzielona na dwie części. Pierwsza – plenarna – miała charakter ogólny, wyznaczający problematykę obrad. Kolejna część – panelowa – została podzielona na sekcje tematyczne o wydźwięku, obok teoretycznego, badawczym i pragmatycznym.

Sejsej plenarną rozpoczęła, witając gości i nadając kierunek obradom, przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego, Kierownik Zakładu Poradnictwa Społecznego Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM – prof. zw. dr hab. Magdalena Piorunek. Następnie głos zabrał Dziekan WSE – prof. zw. dr hab. Zbyszko Melosik, który uroczystie otworzył konferencję oraz prof. UAM dr hab. Kinga Kuszak – Prodziekan Wydziału, która zwróciła się przede wszystkim do studentów obecnych na sali. Pierwsze trzy wystąpienia merytoryczne były skoncentrowane wokół szeroko pojętego całościowego poradnictwa kariery. Prof. UKSW dr hab. Barbara Baraniak w swoim wystąpieniu skoncentrowała się na rozważaniach dotyczących poradnictwa kariery, postrzeganego z perspektywy pedagogiki pracy. Z kolei, prof. APS dr hab. Urszula Jeruszka z Warszawy wskazała na zagadnienie poprawy zatrudnialności absolwentów szkół zawodowych i ich zapotrzebowanie na różne formy wsparcia i poradnictwa. Następnie, reprezentująca Uniwersytet Wrocławski dr Violetta Drabik-Podgórna odwołując się do teorii biegu i przestrzeni życia D. Supera, wskazała na zapotrzebowanie na pomoc w konstruowaniu życia jednostek. Prelegentka wykazała, że zarówno projektowanie przestrzeni fizycznej, jak też aranżowanie przestrzeni życia wymaga specjalistów (architektów), którzy podpowiedzą, doradzą, bądź będą towarzyszyli w procesie konstruowania życia. W dalszej kolejności prof. UA dr hab. Robert Bartel z Poznania skoncentrował swoje wystąpienie wokół zagadnień arteterapeutycznych, ze szczególnym wskazaniem roli portretu i autoportretu w tym obszarze.

Kolejne trzy wystąpienia dotyczyły problematyki wspierania dzieci i młodzieży w sytuacji wystąpienia zróżnicowanych problemów rozwojowych i edukacyjnych. Reprezentująca Wydział Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza prof. UAM dr hab. Hanna Krauze-Sikorska, swoje rozważania poświęciła problematyce trudności w uczeniu się uczniów w sytuacji przejścia ze szkoły podstawowej do gimnazjum. Następnie prof. UAM dr hab. Kinga Kuszak przybliżyła problematykę poradnictwa i wsparcia rodziców dzieci z utrudnieniami w rozwoju mowy. W dalszej kolejności głos zabrała prof. UAM dr hab. Małgorzata Cywińska, która skoncentrowała się wokół profilaktyki i sposobów radzenia sobie z konfliktami interpersonalnymi wśród dzieci. Część plenarną obrad zamykało wystąpienie kolejnej prelegentki, reprezentującej Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, dr Urszuli Tokarskiej, którego celem było uwrażliwienie na potencjał teoretyczny oraz aplikacyjny tkwiący we wza-

jemnym połączeniu trzech ujęć psychologicznych: narracyjnego, egzystencjalnego oraz rozwoju człowieka w cyklu życia dla wzbogacenia obszaru wspomagania rozwoju człowieka.

Liczna oraz bardzo zróżnicowana problematyka zgłoszonych referatów była imponująca, dlatego dalsze wystąpienia realizowano w czterech równoległych, kilkugodzinnych sekcjach tematycznych. Każda z nich była podzielona na dwie części. Ta część konferencji, która przybrała postać czterech równoległych sesji tematycznych miała charakter ukierunkowany specjalistycznie.

Moderatorami pierwszej sesji tematycznej byli prof. UAM dr hab. Marek Budajczak oraz dr Katarzyna Waszyńska z WSE UAM. Jej tematyka skoncentrowana była wokół nowych, alternatywnych metod pomocy psychopedagogicznej. Sesję otworzył dr Marek Podgórnny, reprezentujący Uniwersytet Wrocławski, który swoje rozważania skupił wokół zagadnień związanych z coachingiem w kontekście wsparcia procesu zarządzania wiedzą osobistą. Wątek kontynuowała mgr Laura Ćwikła, która omówiła kwestie związane z efektywnością procesu coachingowego. Temat podjął również dr Adam Zemelka (Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu) omawiając zagadnienie wspierania rozwoju przez zastosowanie coachingu w kontekście jego niedyrektywności. Mgr Eunika Jedynak, reprezentująca Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, wskazała na coaching jako alternatywną formę wspierania rozwoju w pomocy socjalnej. W dalszej kolejności dr Katarzyna Waszyńska (WSE UAM) skoncentrowała swoją uwagę wokół poradnictwa psychologicznego odbywającego się w cyberprzestrzeni. Reprezentująca WSE UAM mgr Aneta Baranowska omówiła zagadnienie tutoringu jako formy indywidualnego wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pierwszą część sesji zakończyła mgr Katarzyna Banaszak (WSE UAM), koncentrując swoje rozważania wokół mentoringu, czego egzemplifikacją była Studencka Akademia Mentoringu.

Druga część obrad pierwszej sesji (sekcja 5 – popołudniowa) dotyczyła zapotrzebowania na pomoc i wsparcie w systemie edukacyjnym. Jej moderatorami byli dr Iwona Werner, reprezentująca WSNHiD w Poznaniu oraz dr Kinga Lendzion (UKSW). Obrady w tej części otworzył referat Kingi Lendzion na temat barier socjokulturowych w dostępie do edukacji dzieci w Afryce Subsaharyjskiej. Następnie prof. zw. dr hab. Magdalena Piorunek (WSE UAM) oraz dr Iwona Werner (WSE UAM) skupiły swoje rozważania wokół zagadnienia szeroko rozumianych relacji uczeń-wychowawca oraz postrzegania tych ostatnich w kontekście wsparcia i pomocy, jakiej potrzebują gimnazjaliści. W dalszej kolejności dr Paulina Ratajczak (WSE UAM) oraz dr Maria Porzucek-Miśkiewicz (WSE UAM) zaprezentowały referat na temat psychodydaktycznych aspektów funkcjonowania ucznia zdolnego w roli kozła ofiarnego. Z kolei, dr Sonia Wawrzyniak (WSE UAM) omówiła zagadnienie związane ze współpracą nauczyciela

z rodziną dziecka dotkniętego zjawiskiem niepowodzeń szkolnych. Reprezentująca Uniwersytet Wrocławski dr Maja Piotrowska skoncentrowała się wokół zjawiska rozwodu w rodzinie jako wyzwania dla współczesnego poradnictwa rodzinnego. Tematem wystąpienia kolejnej prelegentki, reprezentującej WSE UAM, mgr Justyny Cieślińskiej było zagadnienie diagnostyki specyficznych trudności w uczeniu się z perspektywy środowiska rodzinnego, szkolnego i poradni psychologiczno-pedagogicznej. Mgr Dominika Przybyszewska (WSE UAM) rozpatrywała natomiast zagadnienia roli partnerstwa edukacyjnego w świadczeniu pomocy uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkołach podstawowych. Tę część rozważań zamknęło wystąpienie mgr Sylwii Polcyn-Matuszewskiej (WSE UAM), w którym prelegentka skupiła się na analizie form pomocy i wsparcia uczniów z fobią szkolną w cyberprzestrzeni.

Pierwsza część drugiego panelu tematycznego, poświęconego generalnie poradnictwu kariery, moderowana była przez dr Joannę Kozielską (WSE UAM) i dr Beatę Jakimiuk (KUL), a zainicjowało ją wystąpienie dr Beaty Jakimiuk dotyczące współczesnych karier i wynikających z nich implikacji dla poradnictwa. Z kolei, dr Daniel Kulka, reprezentujący Akademię im. Jana Długosza w Częstochowie, tematem swego referatu uczynił rolę poradnictwa zawodowego jako elementu kształtowania przyszłości edukacyjno-zawodowej młodzieży. Temat doradztwa zawodowego kontynuowała dr Joanna Nawój-Połoczańska, reprezentująca Uniwersytet Szczeciński, upatrując w nim narzędzie inkluzji obywatelskiej. W dalszej kolejności dr Anna Potasińska (UKSW) wskazywała, iż skuteczna walka ze zjawiskiem bezrobocia wymaga zastosowania odpowiedniej polityki rynku pracy. Temat kontynuowała dr Anna Kławiuc-Zduńczyk (UMK), która swoje rozważania skoncentrowała wokół problematyki aktywizacji zawodowej osób z niskimi kwalifikacjami zawodowymi. Następnie głos zabrał dr Robert Parol, reprezentujący Akademię Pomorską w Słupsku, który tematem swojego wystąpienia uczynił problematykę wsparcia aktywności edukacyjnej osób powyżej 50. roku życia. W dalszej kolejności dr Justyna Bluszcz (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie) omówiła rolę instytucji pomocy społecznej w procesie aktywizacji zawodowej swych podopiecznych. Dr Marian Piekarski, reprezentujący Politechnikę Krakowską, skoncentrował swoje rozważania wokół roli badań przydatności zawodowej i jej użyteczności w poradnictwie zawodowym. Pierwszą część drugiej sesji tematycznej podsumowała dr Dorota Nawrat (Społeczna Akademia Nauk w Łodzi) wystąpieniem skupionym wokół problematyki roli zwiększania świadomości własnego zdrowia jako zadania dla poradnictwa zawodowego.

Moderatorami drugiej części opisywanej sekcji były dr Joanna Kozielska oraz mgr Aneta Baranowska. Jako pierwsza głos zabrała dr Izabella Kust (Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie), która omówiła rolę i znaczenie syste-

mowych rozwiązań promocji zatrudnienia i rynku pracy. Następnie mgr Jacek Brzeziński (UKSW) przybliżył problematykę odnośnie potrzeb doradców zawodowych w kształtowaniu świadomości ekologicznej społeczeństwa. W dalszej kolejności dr Aleksandra Kulpa-Puczyńska (UKSW) wskazała na telecentra jako nową przestrzeń dla rozwoju poradnictwa i wsparcia społecznego. Z kolei, dr Joanna Kozielska (WSE UAM) swoje rozważania skoncentrowała wokół problematyki wsparcia emigrantów powrotnych na rynku pracy. Temat wsparcia w aspekcie adaptacji kulturowo-społecznej polskich emigrantów w Niemczech kontynuowała dr Magda Kalkowska, reprezentująca Akademię Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku. W dalszej części obrad dr Joanna Michalak-Dawidziuk (Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie) dokonała oceny jakości poradnictwa edukacyjno-zawodowego z perspektywy studentów pierwszego roku studiów. Następnie, mgr Magdalena Brzozowska (Uniwersytet Zielonogórski) wskazała na uczniowskie firmy jako nową propozycję rozwiązań w zakresie umacniania związków szkoły i rynku pracy w Niemczech. W dalszej kolejności mgr Wioletta Duda, reprezentująca Akademię im. Jana Długosza w Częstochowie, omówiła szanse i zagrożenia związane z doradztwem zawodowym na odległość. Reprezentująca WSE UAM mgr Lucyna Myszka skupiła swoje rozważania wokół dylematów związanych z rozmową doradczą we współczesnej rzeczywistości społecznej. Tę część wystąpień zakończył lic. Tomasz Kasprzak (WSE UAM), który rozważał zagadnienia związane z poradnictwem zawodowym adresowanym do osób niepełnosprawnych.

Obradom trzeciej sekcji tematycznej, skoncentrowanej wokół problematyki wsparcia i pomocy w sytuacji choroby i konieczności profilaktyki zdrowotnej, przewodniczyły dr Ewa Kaperek-Golimowska oraz dr Astrid Tokaj, reprezentujące WSE UAM. Tę część otworzyła dr Maria Brodzikowska, reprezentująca Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, wystąpieniem poświęconym problematyce wsparcia rodziny z osobą seropozytywną. Następnie głos zabrała dr Aneta Jarzębińska (Uniwersytet Szczeciński), która skoncentrowała się na zagadnieniu alternatywnych źródeł wsparcia, za jakie, zdaniem prelegentki, można uznać forum dyskusyjne. Z kolei, dr Justyna Deręgowska (WSNHiD w Poznaniu) poświęciła swoje wystąpienie problematyce profesjonalnej komunikacji w opiece zdrowotnej jako elementu wsparcia pracowników medycznych i pacjentów. Reprezentująca Uniwersytet Wrocławski mgr Kaja Koronkiewicz dokonała charakterystyki internetowego wsparcia społecznego w przypadku raka piersi. Dr Astrid Tokaj (WSE UAM) tematem swojego wystąpienia uczyniła rolę wspomnień we wsparciu seniora. Problematykę tę kontynuowała dr Danuta Krzysztofiak (Wielkopolska Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna w Środzie Wielkopolskiej), charakteryzując miejsce osoby starszej w kontekście działań pomocowych. Z kolei, dr Ewa Wyrwich-Hejduk, reprezentująca Akademię Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, przedstawiając

wyniki badań autorskich wskazywała, że dziadek może stanowić pewnego rodzaju instytucję wspierającą we współczesnej rodzinie – instytucję niedocenianą i pomijaną we współczesnym dyskursie naukowym. Reprezentująca WSE UAM dr Ewa Kasperek-Golimowska skoncentrowała się wokół rozważań na temat osobistej odpowiedzialności za własne zdrowie. Zakończenie tej części obrad stanowiło wystąpienie dr Małgorzaty Grzywacz (UAM), która przedstawiła aspekty etyki ewangelickiej oraz rytuały wsparcia wybranych Kościołów protestanckich w Republice Federalnej Niemiec w sytuacji poronienia.

Druga część obrad w trzeciej sekcji tematycznej dotyczyła z kolei różnych strategii, form i metod wspierania dzieci w sytuacjach trudnych. Przewodniczyły jej dr Aneta Mac (WSE UAM) oraz dr Agata Matysiak-Błaszczuk (WSE UAM). Rozważanie merytoryczne rozpoczęła dr Renata Śleboda (AWF w Poznaniu) oraz dr Patrycja Rąglewska (AWF w Poznaniu) wystąpieniem poświęconym problematyce wsparcia rozwoju psychomotorycznego dziecka poprzez zajęcia ruchowe z elementami jogi oraz kinezylogii. Następnie, dr Monika Nawrot-Borowska, reprezentująca Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz mgr Agnieszka Małek, reprezentująca Akademię Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku, dokonały charakterystyki wychowania zdrowotnego oraz higieny dzieci i młodzieży w perspektywie historycznej. Z kolei, dr Eliza Czeka-Fortuna (Uniwersytet Gdański) w swoim wystąpieniu skoncentrowała się na przedstawieniu metod i technik pracy doradczej i terapeutycznej z dziećmi w wieku szkolnym na podstawie konkretnych studiów przypadków, ukazując zasoby i trudności pojawiające się w kontakcie z klientami, jakimi są dziecko i jego rodzina. W dalszej kolejności dr Anna Gulczyńska (WSE UAM) oraz dr Barbara Jankowiak (WSE UAM) dokonały charakterystyki *Game-Based Therapy* jako metody pomocy i wsparcia dzieci – ofiar przemocy seksualnej. Następnie, dr Agata Woźniak (Gnieźnieńska Szkoła Wyższa Milenium) skoncentrowała swoje rozważania wokół Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach w poradniach i konsultacjach dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym. W dalszej kolejności mgr Lidia Szmania (WSE UAM) tematem swojego wystąpienia uczyniła problematykę wsparcia rodziców dzieci ze spektrum autyzmu w perspektywie teorii *vs* praktyki. Dr Agata Matysiak-Błaszczuk (WSE UAM) swoje wystąpienie poświęciła charakterystyce (na podstawie badań własnych) innowacyjnych programów wychowawczych realizowanych w Domu Matki i Dziecka w Krzywańcu. W dalszej kolejności głos zabrała mgr Agnieszka Król, reprezentująca Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, głosząc referat odnośnie pomocy społecznej w kontekście funkcjonowania dzieci z obszarów wiejskich. Następnie, mgr Justyna Kuświk (Uniwersytet Szczeciński) omówiła problemy związane z organizacją wsparcia terapeutycznego oraz zajęć psychoedukacyjnych dla dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym. Jako ostatnia w tej części tematycznej głos zabrała mgr Anna Parysek (WSE UAM), która tematem swojego wystąpienia uczyniła coaching rodzicielski.

Pierwsza część obrad w zespole czwartym, skoncentrowanych wokół zagadnień pracy socjalnej, pomocy rodzinie i osobom niedostosowanym społecznie, któremu przewodniczyły dr Grażyna Teusz oraz dr Barbara Jankowiak, reprezentujące WSE UAM, zainicjowana została wystąpieniem dr Katarzyny Kuziak (UMK). Prelegentka skoncentrowała swoje rozważania wokół alternatywnych rozwiązań w obszarze wsparcia społecznego młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży usamodzielniającej się. Zagadnienie kontynuowała dr Anna Dąbrowska (Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu), akcentując rolę indywidualnych oddziaływań resocjalizacyjnych w przypadku młodzieży nieprzystosowanej społecznie. W dalszej kolejności dr Barbara Jankowiak oraz dr Emilia Soroko, reprezentujące WSE UAM, omówiły zagadnienie wsparcia w socjoterapii. Następnie, dr Ewa Bilka (APS im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie) dokonała charakterystyki placówek pomagających ofiarom przemocy w rodzinie z perspektywy ich klientów. Temat kontynuowała mgr Joanna Jezierska z Uniwersytetu Gdańskiego, która swoje rozważania skoncentrowała wokół problematyki kryzysu jako szansy i zagrożenia, opierając się na praktyce pracy z klientami Centrum Interwencji Kryzysowej PCK w Gdańsku. Z kolei, mgr Agnieszka Skowrońska-Pućka (WSE UAM) na podstawie doświadczeń zawodowych wskazała i scharakteryzowała (nie)tradycyjną strategię wdrażania do odpowiedzialnego rodzicielstwa wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. W dalszej kolejności mgr Bożena Kanclerz (WSE UAM) dokonała charakterystyki form pomocy i wsparcia dla młodzieży niedostosowanej społecznie z perspektywy kuratorów sprawujących nadzór nad nieletnimi. Ostatni, w tej części obrad, głos zabrał mgr Mariusz Żyta (UKSW), który tematem swojego wystąpienia uczynił zagadnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej adresowanej do osób uczących się w szkołach dla dorosłych.

Druga część czwartej, ostatniej sekcji, moderowanej przez dr Ewę Włodarczyk (WSE UAM) oraz mgr Agnieszkę Skowrońską-Pućkę (WSE UAM), rozpoczęła się wystąpieniem dr Anny Gutowskiej, reprezentującej Uniwersytet Łódzki, która swoje rozważania skoncentrowała wokół teoretycznych koncepcji wsparcia społecznego. Następnie głos zabrała dr Kamila Słupska (WSE UAM), która dokonała charakterystyki organizacji pozarządowych i ich działań na rzecz młodzieży. W dalszej kolejności mgr Robert Kostański, reprezentujący Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu, omówił zagadnienie standaryzacji metodyki pracy socjalnej jako innowacyjnej formy pracy realizowanej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu. Mgr Sylwia Łysakowska (Pedagogium Wyższa Szkoła Nauk Społecznych w Warszawie) tematem swojego wystąpienia uczyniła rodzinę zastępczą jako formę wsparcia społecznego dla rodzin dysfunkcyjnych. Z kolei, mgr Anna Michniuk (WSE UAM) skoncentrowała się wokół problematyki wsparcia społecznego adolescentów w rodzinie

pełnej i niepełnej. Następnie, dr Ewa Włodarczyk (WSE UAM) dokonała charakterystyki sytuacji kobiet uzależnionych od alkoholu z perspektywy pracowników socjalnych. W dalszej kolejności lic. Dorota Dolata (WSE UAM) omówiła zagadnienie efektywności pomocy świadczonej przez grupy samopomocowe DDA i grupy terapeutyczne DDA z perspektywy opinii ich uczestników. Mgr Aneta Judzińska (WSE UAM) oraz lic. Kinga Englot (WSE UAM) skoncentrowały swoje rozważania wokół specyfiki pracy asystenta rodzinnego i społeczno-kulturowego aspektu tego zawodu. Podsumowanie tej części rozważań stanowiło wystąpienie dra Mikołaja Bręka (WSE UAM), który dokonał charakterystyki relacji pomiędzy służbami społecznymi a żebrakami w perspektywie historycznej.

Warto podkreślić, że ogólnopolski charakter konferencji sprzyjał aktywnej debacie szerokiego grona specjalistów zajmujących się problematyką wsparcia i pomocy, a jej otwarta formuła, budząc ciekawość poznawczą, zachęciła do udziału w żywych dyskusjach, umożliwiła wymianę refleksji i poglądów zarówno teoretykom, jak i praktykom. Żywe dyskusje po zakończeniu poszczególnych części sesji panelowych ukazały wiele ważkich pytań i zagadnień, które budzą ciekawość poznawczą zarówno środowiska akademickiego, jak i praktyków.

Podsumowując przebieg konferencji, należy zauważyć, iż w szeregu wystąpień zaprezentowano ważne zagadnienia teoretyczno-empiryczne oraz przedstawiono alternatywne metody wsparcia i pomocy odpowiadające potrzebom współczesnego człowieka. Za niewątpliwy sukces należy uznać duże zainteresowanie prelegentów oraz frekwencję zarówno podczas głównej sesji plenarnej, jak i sesji tematycznych. Niezwykle inspirujące debaty odbywające się między poszczególnymi częściami stanowią dla organizatorów Zakładu Poradnictwa Społecznego wyraźny wskaźnik motywujący do kontynuowania podjętej problematyki i zorganizowania w przyszłości kolejnej edycji konferencji.

Agnieszka Skowrońska-Pućka